ධර්ම ශාස්ත්‍ර වීමංසා

DHARMA ŚĀSTRA VĪMAṀSĀ

ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමි අභිස්තුති
ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය

FESTSCHRIFT FOR THE
VENERABLE DR. BODAGAMA CHANDIMA THERA

සංස්කරණය
පස්ගොඩ සුමිත්ත හිමි
සූරියවැව සුමේධ හිමි
ගුරුගොඩ සිරිවිමල හිමි

Editors
Ven. Pasgoda Sumiththa
Ven. Sooriyawewa Sumedha
Ven. Gurugoda Siriwimala

ධර්ම ශාස්ත්‍ර විමංසා

DHARMA ŚĀSTRA VĪMANSĀ

ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමි අභිස්තුති ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය

FESTSCHRIFT FOR THE VENERABLE DR. BODAGAMA CHANDIMA THERA

නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය
මානෙල්වත්ත.
Nāgānanda International Institute for Buddhist Studies,
Manelwatta.

ධර්ම ශාස්ත්‍ර වීමංසා
DHARMA ŚĀSTRA VĪMANSĀ

ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමි අභිස්තුති ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය
FESTSCHRIFT FOR THE VENERABLE DR. BODAGAMA CHANDIMA THERA

උපදේශකත්වය

ආචාර්ය දම්පේ විපිතරතන හිමි

මහාචාර්ය අසංග තිලකරත්න

මහාචාර්ය ප්‍රශාන්ත බී. මණ්ඩාවල

මහාචාර්ය රංගමිණි වේරවත්ත

සංස්කරණය

පස්ගොඩ සුමිත්ත හිමි

සූරියවැව සුමේධ හිමි

ගුරුගොඩ සිරිවිමල හිමි

නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය

මානෙල්වත්ත.

Nāgānanda International Institute for Buddhist Studies,
Manelwatta.

මෙහි අන්තර්ගත සියලු ම ශාස්ත්‍රීය ලිපිවල ඇතුළත් අදහස් ඒ ඒ ලේඛකයන් සතු වන බැවින් සංස්කාරකවරුන්ගේ අදහස් පිළිබිඹු නො වන බව සැළකුව මනා ය. එමෙන් ම මෙහි අක්ෂර වින්‍යාසය, ලකුණු, පද බෙදීම් හා වාක්‍ය වින්‍යාසය ආදිය ද ඒ ඒ ලේඛකයන්ගේ අභිමත ලේඛන ශෛලිය හා රීතිය මත සිදු වී ඇති බව ද සැළකුව මනා ය.

ධර්ම ශාස්ත්‍ර වීමංසා

DHARMA ŚĀSTRA VĪMANSĀ

ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමි අභිස්තුති ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය

FESTSCHRIFT FOR THE VENERABLE DR. BODAGAMA CHANDIMA THERA

Edited & Compiled by

Ven. Pasgoda Sumitta Thero

Ven. Sooriyawewa Sumedha Thero

Ven. Gurugoda Siriwimala Thero

©Publisher

Nāgānanda International Institute for Buddhist Studies,

Manelwatta, Bollegala, Kelaniya, Sri Lanka.

ISBN : 9 786246 019051

Page Layout Edited by:

Sandini Rasanjali

071 1832 540

Cover Designed by:

Buddhi Rangana

Printed by:

K.S.U. Graphic (PVT) Ltd.

No. 510, Rajagiriya Road, Rajagiriya.

Tel: 011 2884701

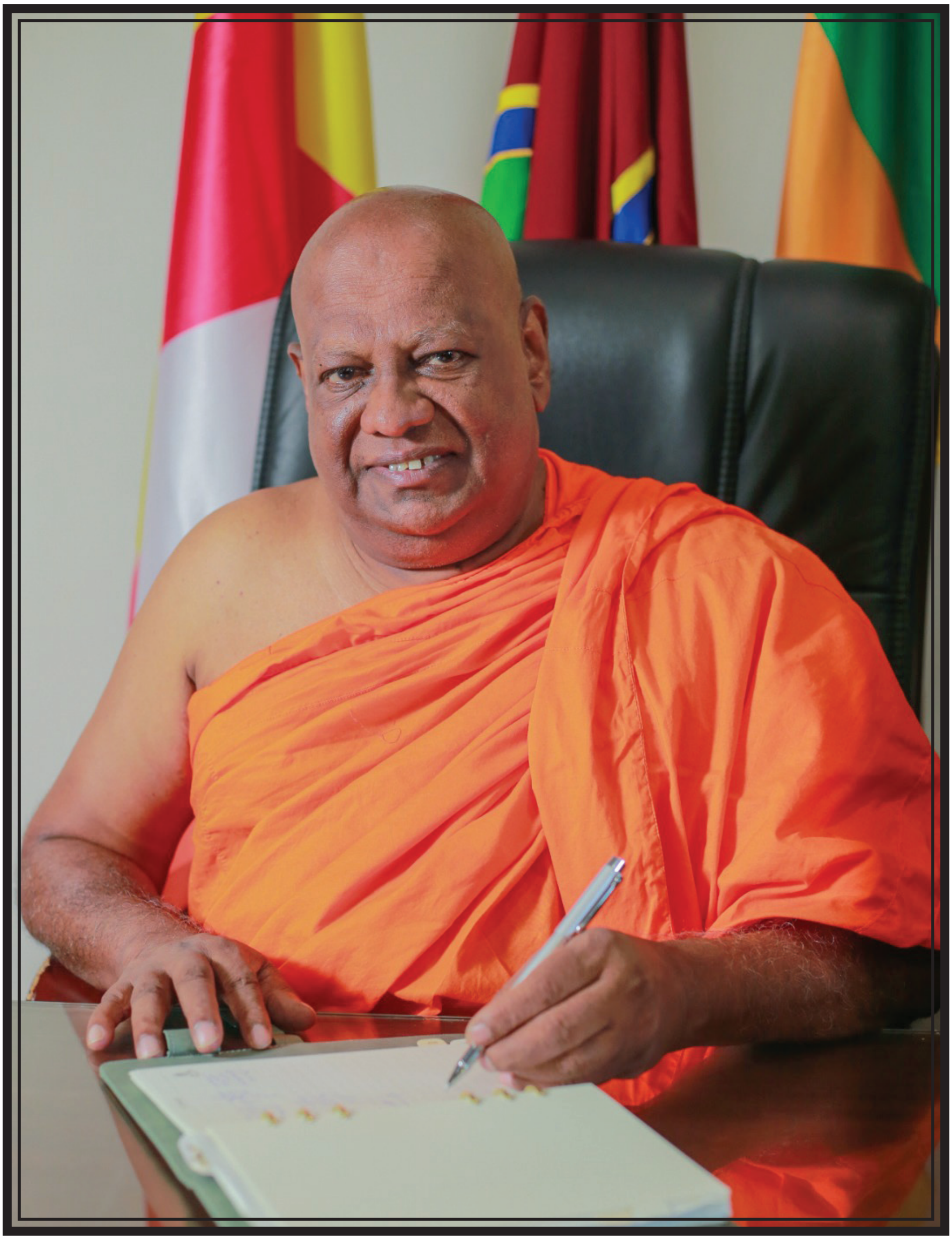

VENERABLE DR. BODAGAMA CHANDIMA THERA
Vice Chancellor
Nāgānanda International Institute for Buddhist Studies

ශ්‍රී ලංකා අග්‍රාමාත්‍ය

இலங்கையின் பிரதம அமைச்சர்

Prime Minister of Sri Lanka

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමියගේ සුභාසිංසන පණිවිඩය

ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමියන්ගේ හැට අටවන (68) ජන්ම දිනය සිහිකරනු වස් මානව ශාස්ත්‍ර විෂයයෙහි පළ කෙරෙන "ධර්ම ශාස්ත්‍ර වීමංසා" නම් මෙම ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය එළි දැක්වීම නිමිත්තෙන් මාගේ සුභාසිංසන පිරිනමමි.

ශ්‍රී ලංකාව අතීත ලෝකයේ දැනුම් කේන්ද්‍රස්ථානයක් ව පැවති බව ඓතිහාසික සාධකයකි. විද්වත් කතිකාවන්, නව පර්යේෂණයන් හා ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයනයන් තුළ තත්කාලීන නව දැනුම උත්පාදනය කළ හැකි විය. වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ ද විශ්වවිද්‍යාල ආයතන හා උසස් අධ්‍යාපන ආයතනයන් එහි කර්තව්‍ය සඳහා ප්‍රගමනික ආයතනයන් වීම රටේ උන්නතිය සඳහා අතිශයින් වැදගත් වේ. මෙම ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය ද එකී කර්තව්‍යට උර දෙමින් රට තුළ පවතින යම් ශාස්ත්‍රීය අවකාශයන් පිරවීම සඳහා දායකත්වයක් දක්වනු ඇති බව මම විශ්වාස කරමි.

රටට මාහැඟි මෙහෙවරක් සිදු කරන ලද සුවිශේෂ යතිවරයන් වහන්සේ නමක් වන බෝදාගම චන්දිම නාහිමියන්ගේ අග්‍රතම ප්‍රදානය වනුයේ මානෙල්වත්ත නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයයි. ත්‍රිපිටක පොත්වහන්සේ ඇතුළු ධර්ම ග්‍රන්ථ ලක්ෂ සංඛ්‍යාත ප්‍රමාණයක් පුනර් මුද්‍රණය කරමින් නොමිලේ බෙදා දීම තවත් උත්කෘෂ්ඨ කාර්යයකි. එවන් සුවිසල් ජාතික, ආගමික, ශාසනික හා අධ්‍යාපනික සේවාවන්හි නිරත උන්වහන්සේ වෙනුවෙන් සිදු කරනු ලබන මෙම ශාස්ත්‍රීය ව්‍යායාමයට සුභාසිංසන පිරිනැමීමට ලැබීම මාගේ භාග්‍යයක් කොට සළකමි.

මෙවන් උතුම් සේවාවන් තවත් ඉටු කිරීම සඳහා උන්වහන්සේට චිරාත් කාලයක් යෙහෙන් වැඩ සිටින්නට ශාසනාලයෙන් යුතුව, චිරජීවනය ප්‍රාර්ථනා කරමි.

ආචාර්ය හරිනි අමරසූරිය
අග්‍රාමාත්‍ය හා අධ්‍යාපන අමාත්‍ය
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය

සංස්කාරක සටහන

මජ්ඣිමනිකායේ මඛාදේව සූත්‍රයේ දී බුදුන් වහන්සේ සිව්වනක් පිරිසගෙන් ඉල්ලා සිටිනු ලැබූයේ මේ සස්නේ අවසන් සාමාජිකයා බවට ඔබ පත් නො වන ලෙසයි. (යේන මේ ඉදං කල්‍යාණං වට්ටං නිහිතං අනුප්පවත්තෙය්‍යාසි, මා ඛෝ මේ ත්වං අන්තිමපුරිසෝ අහෝසි) එනම් මේ සස්න තවත් කාලයකට, තවත් සාමාජික පිරිසකට දායාද කිරීම සිව්වනක් පිරිස සතු බරපතල වගකීමක් බව ය යන්නයි. විනය මේ සාසනයාගේ ආයුෂ බව අවිවාදිත ය. එනමුත් බොහෝ තැන්වලදී බුදුන් වහන්සේ අනුසාසනා ප්‍රාතිහාර්ය වර්ණනා කරන්නේ සුවිශේෂ අභිලාෂයක් මත ය. එනම් මේ සාසනයාගේ පැවැත්ම ධර්මය විවෘත වීම හෝ ප්‍රචාරය වීම මත වන බව ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා විය යුතුය. ධර්ම දානය උසස් ලෙස සලකන්නේ මෙවැනි සන්දර්භයක දී ය. සිව්වනක් පිරිස වන අප මෙකරුණ දැඩිව චිත්තාභ්‍යන්තරයේ තබාගත යුතුය. සෑම අවස්ථාවක ම බුද්ධ වචනය විවෘත කිරීම හෙවත් ප්‍රචාරය කිරීමට උත්සාහ කටයුතුය.

ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමියන් යනු අහිංසක ළමා වියත් නව යොවුන් තරුණ වියත් මුලු ජීවිතයමත් සම්බුදු සසුනේ උක්ත අරමුණ සාධනය කරනු පිණිස කැප කළ මහා යතිවරයෙකි. උන්වහන්සේගේ ආමිෂ දානය ධර්ම දානය ද ධර්ම දානය ආමිෂ දානය ද පරදවන්නේ ය. මෙකල උන්වහන්සේ තරම් ආමිෂ හා ධර්ම දානාදියෙහි අග්‍ර, අන් අයකු නො මැති තරම් ය. බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක සංස්කරණ මුද්‍රණය පුනර් මුද්‍රණය කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ නොමිලේ බෙදා දීම මෙන් ම විවිධ භාෂාවන්ගෙන් ලියා පළ කර ඇති ධර්ම ග්‍රන්ථ දහස් ගණනක් පිටපත් ලක්ෂ ගණනින් බෙදා දෙමින් ද බුදුන් වහන්සේගේ ධර්මය විවෘත කිරීම සඳහා ද ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා ද ධර්ම දූතයකු සේ සුවිසල් සේවාවක් සිදුකරමින් පවති.

නූතනයට ගැලපෙන අයුරින් නව පර්යේෂණයන් හා අධ්‍යයනයන් සිදුකිරීමට හැකි අතීත නාලන්දාව ප්‍රතිනිර්මාණය වන මානෙල්වත්තේ ඉදි වූ නාගානන්දය බෝදාගම චන්දිම නාහිමියන්ගේ තවත් අග්‍රතම යුගයේ කාර්යයකි. මෙයට දශක තුනකට අධික කාලයක සිට ආරම්භ කළ සිය ධර්මදූත සේවාව මෙයින් නො නැවතී ඉදිරියට ගමන් ගන්නා ආකාරය අප ප්‍රත්‍යක්ෂව දැකගනිමින් සිටි. එම ගමනේ බෝදාගම චන්දිම නාහිමියන්ගේ 68 වන ජන්ම දින සැමරුම 2025 පෙබරවාරි මස 03 වැනිදාට යෙදී තිබේ. එවන් උත්තම අපදානයක් වෙනුවෙන් අභිස්තුති ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චයක් මෙලෙස එළිදක්වන්නට ලැබීම අප ද ලද භාග්‍යයක් කොට සලකන්නෙමු. මෙම ශාස්ත්‍රීය වායාමය බෝදාගම නාහිමියන්ගේ ධර්ම ශාස්ත්‍රීය සේවාව සිහිගන්වනු පිණිස

පිදෙන ධර්ම දානයකි. මිනිසුන්ට ආලෝකය ලබා දීම නිතර බුහුමනට පත් වන්නක් බව '**උක්කාධාරො මනුස්සානං නිච්චං අපචිතො මයා**' යන පාළි යෙදුම අපට කියාපායි.

බෝධිසත්ත්ව පරමාදර්ශය ජීවන මගට ළං කරගනිමින් බෝදාගම චන්දිම නාහිමියන් ශ්‍රී ලංකාවේ පමණක් නො ව වෙනත් විදේශීය රටවල්වල ද දුෂ්කර දුප්පත් අහිංසක ගම්මාන වෙත සිය නො මසුරු දායකත්වය ලබා දෙමින් ද කුසට අහරක් නො මැතිව කල් ගෙවන මිනිසුන්ට සරණක් වෙමින් ද සිදුකරන සමාජ ආර්ථික සේවාව බලගතු වූවකි. උන්වහන්සේගේ එකී සේවාව අපට සිහිගන්වන්නේ බෝධිචර්යාවතාරයේ එන පහත සඳහනයි.

ක්ෂුත් පිපාසා ව්‍යථාං හන්‍යා - මන්නපාන ප්‍රවර්ෂණෛඃ
දුර්භික්ෂාන්තර කල්පේෂු - භවේයං පානභෝජනම්

(සා පිපාසා ඇත්තවුන්ගේ දුක් නො කඩවා ඇද හැලෙන වර්ෂාවක් සේ ආහාරපාන දීමෙන් නසාලන්නෙමි. දුර්භික්ෂ සමයන් හි දී මා මිනිසාට භොජුන් වෙමි.)

සංස්කාරකවරුන් ලෙස මෙම කටයුත්ත සංවිධානය කිරීමේ දී අප වෙත නිරන්තර උපදේශකත්වය ලබා දුන් ආචාර්ය දම්පේ විජිතරතන හාමුදුරුවෝ, මහාචාර්ය අසංග තිලකරත්න මැතිතුමන්, මහාචාර්ය පී.බී. මණ්ඩාවල මැතිතුමන් හා ආචාර්ය රංගමිණි වේරවත්ත මැතිතුමන් ගෞරවයෙන් සිහිපත් කරන්නෙමු. මෙම ශාස්ත්‍රීය ප්‍රදානය සඳහා ලේඛන සම්පාදනය කළ සියලු ම ආචාර්ය භවතුන් ද කෘතගුණ පූර්වක ව සිහිපත් කළ යුතුම ය. තවද, මෙහි ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ලියැවුනු ශාස්ත්‍රීය ලේඛනයන්හි සෝදුපත් පරීක්ෂා කළ නාගානන්ද ජාත්‍යතර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනයෙහි කථිකාචාර්ය, ඩබ්. එම්. එස්. නිරෝෂිකා විජේනායක මහත්මියව ද, මනා කංචුකයක් නිම කරදුන් බුද්ධි රංගන මහතාව ද ගෞරවයෙන් සිහිපත් කරමු. හදිසියේ නමුත් පිටු සැකැස්ම මනාව නිමා කළ සඳිනි රසාංජලීට ද මුද්‍රණ කටයුතු සාර්ථකව නිම කරමින් කටයුතු කළ රාජගිරිය කේ. එස්. යූ. මුද්‍රණාලයේ අධිපතිතුමන්ට සහ කාර්යමණ්ඩලයට අපගේ පුණ්‍යානුමෝදනාව පුදකරමු. මෙම ධර්ම ශාස්ත්‍ර වීමංසා නැමැති ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමි අභිස්තුති ශාස්ත්‍රීය ලේඛන සමුච්චය ධර්ම ශාස්ත්‍රකාමී හැමට කිසියම් හෝ සේවාවක් ඉටු කරනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වෙමු. කිසියම් හෝ දෝෂයක් වී නම් එය අප වෙත ම පමණක් යොමු කිරීමට කාරුණික වන්නේ නම් බෙහෙවින් කෘතඥ වෙමු.

සංස්කාරකවරු

පස්ගොඩ සුමිත්ත හිමි
සූරියවැව සුමේධ හිමි
ගුරුගොඩ සිරිවිමල හිමි

චන්දිම-යති විභාතු !

සුවිසොභනගතිවරලක්ඛණෙහි
සුසොභයං සුසඤ්චිතනෙකපුඤ්ඤෙහි
සුලද්ධලාභො මුනිවරපුඞ්ගවස්ස
සුමතියති-චන්දිමථෙරො විභාතු ! (අතිජගතී)

සුලක්ඛිතො සො නෙකගුණාධිවාසො
සුදින්නදානං චාගී පයතපාණී
සුකම්මකාරී දායී වොස්සග්ගරතො
සුසංවිභාගො චන්දිමථෙරො විභාතු ! (ජගතී)

ථිරගතියතිදෙසචාරී
අතිරතිසුතමතිවාදී
දෙසන්තරජනපොක්ඛරණිං
චන්දො චන්දිමයති විභාතු ! (පන්තී)

සුගතසමයං නිපුණං ථවිරාභථාත
ගතයතිගණකතසමුස්සාහිතං වරං
බුද්ධජයන්තිලද්ධනාමං තිපෙටකාවලිං
අම්හෙ වරදායකො චන්දිමයති විභාතු ! (අතිසක්කරී)

ගතො ගතො සො මතිමණ්ඩපෙ වරෙ
ඨිතො ඨිතො හි සො විදූනමන්තරෙ
ලද්ධප්පසත්ථො භුවිකිත්තිපත්ථටො
චන්දො යථා චන්දිමයති විභාතු ! (ජගතී)

මතිමණ්ඩපකාරී
නාගානන්දනාමිකං
කල්‍යාණියං නදියා
අවිදූරෙ මාපකො (උණ්හී)

විබුධජනහදය
පීණනගතිලක්ඛණං
කාරී මතිමණ්ඩපං තං
චන්දිමයති විභාතු ! (අනුට්ඨුභා)

සුබුමත්ථවිනිච්ඡයෙ
පසත්ථානං පයුත්තානං
යො අදාසි ඛෙමං භූමිං
චන්දිමයති විභාතු ! (අනුට්ඨුභා)

නිමලසුචිගවෙසී
කාරුඤ්ඤසලිලහාරී
අතිමානපටිබාහී
අහොසි පරොපකාරී (අනුට්ඨුභා)

කාමී පරහිතකාමී
භාසී පාවචනභාසී
කාරී සුබුමත්ථකාරී
චන්දිමයති විභාතු ! (අනුට්ඨුභා)

ආචාර්ය හසන්ත ඩබ්. සමරසිංහ

CANDIMA-YATI VIBHĀTU!

Sucisobhanagativaralakkhaṇehi
Susobhayaṃ susañcitanekapuññehi
Suladdhalābho munivarapuṅgavassa
Sumatiyati-candimathero vibhātu ! (Atijagatī)

Sulakkhito so nekaguṇādhivāso
Sudinnadānaṃ cāgī payatapāṇī
Sukammakārī dāyī vossaggarato
Susaṃvibhāgo candimathero vibhātu! (Jagatī)

Thiragatiyatidesacārī
Atiratisutamativādī
Desantarajanapokkharaṇiṃ
Cando candimayati vibhātu ! (Pantī)

Sugatasamayaṃ nipuṇaṃ thavirābhathāta
Gatayatigaṇakatasamussāhitaṃ varaṃ
Buddhajayantiladdhanāmaṃ tipeṭakāvaliṃ
Amhe varadāyako candimayati vibhātu ! (Atisakkarī)

Gato gato so matimaṇḍape vare
Ṭhito ṭhito hi so vidūnamantare
Laddhappasattho bhuvikittipatthaṭo
Cando yathā candimayati vibhātu ! (Jagatī)

Matimaṇḍapakārī
Nāgānandanāmikaṃ
Kaḷyāṇiyaṃ nadiyā
Avidūre māpako (Uṇhī)

Vibudhajanahadaya
Pīṇanagatilakkhaṇaṃ
Kārī matimaṇḍapaṃ taṃ
Candimayati vibhātu ! (Anuṭṭhubhā)

Sukhumatthavinicchaye
Pasatthānaṃ payuttānaṃ
Yo adāsi khemaṃ bhūmiṃ
Candimayati vibhātu ! (Anuṭṭhubhā)

Nimalasucigavesī
Kāruññasalilahārī
Atimānapaṭibāhī
Ahosi paropakārī (Anuṭṭhubhā)

Kāmī parahitakāmī
Bhāsī pāvacanabhāsī
Kārī sukhumatthakārī
Candimayati vibhātu ! (Anuṭṭhubhā)

Dr. Hasantha W. Samarasingha

ලේඛක නාමාවලිය

1. **මහාචාර්ය, අසංග තිලකරත්න**
   පීඨාධිපති, පශ්චාත් අධ්‍යයන පීඨය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය.
   PhD in Comparative Philosophy (UH Mānoa, USA), M.A. in Western Philosophy (UH Mānoa, USA), B.A. (Hons.) in Buddhist Philosophy and Pali (BUSL)

2. **ආචාර්ය, ඩෙන්සිල් සේනාධීර**
   විද්‍යාත්මක සහකාර, පශ්චාත් අධ්‍යයන පීඨය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය.
   PhD in Buddhist Studies (Kelaniya), M.Phil. in Buddhist Studies (Kelaniya), M.A. in Buddhist Studies (Kelaniya), B.A. (J'pura)

3. **මහාචාර්ය, පිටිගල විජිත හිමි**
   අංශ ප්‍රධාන, බෞද්ධ දර්ශනය අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලය.
   B.A. (Hons.) in Buddhist Philosophy, (Kelaniya), M.A. in Buddhist Studies, (BPU), M.A. in Buddhist Studies, (PGIPBS), M.S.S.C in Social Science, (Kelaniya), Ph.D. in Buddhist Studies, (BPU), Pracheana Pandit (O. S. S).

4. **ඇහැලේපොල මහින්ද හිමි**
   තාවකාලික කථිකාචාර්ය, බෞද්ධ හා පාලි අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය.
   Royal Pandith, (O. S. S), M.A. (Kelaniya), B.A. (Hons), (J'pura), Dip in Buddhist Counselling (BPU)

5. **ආචාර්ය, ඇත්කඳුරේ සුමනසාර හිමි**
   කථිකාචාර්ය, සංස්කෘත භාෂා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලය.
   Royal Pandith (O. S. S), Ph.D, M.phil, B.A. (Special), Dip. In Eng, Computer & Astrology

6. **ආචාර්ය, විතාරන්දෙණියේ චන්දසිරි හිමි**
   මහාචාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය.
   Pandith (O.S.S), Ph.D, B.A. (Hons), Dip. In Education

7. **උණපාන පේමානන්ද හිමි**
PhD in Buddhist Studies (awaiting results) (Hong Kong), M.Phil. in Religion and Diversity (Norway), M.Phil. in Buddhist Studies (Perad'ya), MSc. Human Rights and Multiculturalism (Norway), Dip. in Cognitive Science, (Italy), BA in Buddhist Studies (Perad'ya)

8. **සංජීවනී රූපසිංහ**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, දර්ශනය අධ්‍යයනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
M.phil. (Perad'ya), B.A. (Perad'ya), P.G Dip.in Writership and Communication (S.J'pura) Dip.in Counselling (S.J'pura), Dip in Drama and Theatre.

9. **ආචාර්ය, ඉරෝමී ආරියරත්න**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, බෞද්ධ සංස්කෘතිය අධ්‍යයනාංශය, පාලි හා බෞද්ධ පශ්චාත් අධ්‍යයන ආයතන, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
Ph.D in Buddhist Studies (Perad'ya), B.A. (Special), (Perad'ya), Dip. in Pali

10. **අගලගමුවේ අස්සජි හිමි**
M.A.in Buddhist Studies (Reading) (PGIPBS), B.A. (Special)in Buddhist Studies, (Nāgānanda)

11. **ආචාර්ය, පනාමුරේ චන්දිම හිමි**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, බෞද්ධ හා පාලි අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය.
B. A in Buddhist Philosophy, Royal Pandit (OSS), M A in Buddhist Studies, PhD in Buddhist Philosophy, Diploma in Japanese Language, Diploma in Public Low

12. **රොටුඹ ධම්මසිරි හිමි**
සහකාර කථිකාචාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, රුහුණු විශ්වවිද්‍යාලය.
B.A. (Hons)in Buddhist Philosophy, (Ruhuna).

13. **පැලවත්තේ රතනසිරි හිමි**
ආධුනික කථිකාචාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය.
Royal Pandith (O. S. S), B.A. (Hons)in Pali, (Ruhuna)

14. **ආචාර්ය, දිල්ශාන් මනෝජ් රාජපක්ෂ**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, රුහුණු විශ්වවිද්‍යාලය.
Ph.D (Kelanuya), M. A. (Kelaniya), M. Phil (Kelaniya), B.A. (Colombo), PGDC (Colombo)

15. **වෙලම්පැල්ලේ රතනසාර හිමි**
සහකාර කථිකාචාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
M.Phil (Reading) (PGIPBS), M. A. in Buddhist Studies, M. A. in Buddhist Counselling (PGIPBS), B. A. (Hons), (Ruhuna), Dip. In English (J'pura), Dip in Buddhism (BPU).

16. **ආචාර්ය, කුමාරි මදනායක**
අංශ ප්‍රධාන, ප්‍රායෝගික බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය.
Ph.D (J'pura), M. A (BPU), M. A (PGIPBS), B. A (J'pura).

17. **ආචාර්ය, කල්‍යාණි රුවන්පතිරණ**
අංශ ප්‍රධාන, උපදේශන මනෝචිකිත්සක ඒකකය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය.
PhD (Kelaniya), M.A. (Kelaniya), PG. Dip. in Buddhist Aȳurvedic Counselling & Psychiatry (Kelaniya), Dip. in Clinical Psychology, Dip. in Hypnotism & Hypnotherapy, Dip. in Abnormal Psychology, Dip. in Psychology for Personality Development, Dip. in English Language Proficiency

18. **නුවන්ති කෞශල්‍යා මදුරප්පෙරුම**
සහකාර කථිකාචාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය.
M.A. (Reading) (PGIPBS), B.A. (Hons) in Buddhist Studies, (Nāgānanda)

19. **සම්පත් සුරංග ජයසිංහ**
සහකාර කථිකාචාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය.
M.A. (Reading) (Kelaniya), B.A. (Hons)in Buddhist Studies, (Nāgānanda)

20. **කේ. එල්. එස්. ඒ. ජයසේකර**
B.A. (Undergraduate), Department of Pali & Buddhist Studies, University of Ruhuna

21. **ආචාර්ය, ඉන්ද්‍රා චන්ද්‍රමාලි**
කථිකාචාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය.
PhD (NIIBS), M.A. in Pali Studies (Reading) (BPU), M.A. in Buddhist Āyurvedic Counselling (Kelaniya), PG. Dip. in Buddhist Āyurvedic Counselling (Kelaniya), B.A. in Buddhist Studies (BPU), Dip. in Psychology (Western) (IPS), Dip. in Counselling and Psychotherapy (Western) (IPS), Dip. in Pali Language (NIIBS), Dip. in English (BPU)

22. **ආචාර්ය, දිවුලපැලැස්සේ විමලානන්ද හිමි**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, බෞද්ධ හා පාලි අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය.
B.A (Hons) in Pali (Perad'ya), M. A in Sinhala (Kelaniya), PhD (Perad'ya)

23. **එච්. ජී. එච්. එස්. හද්දැල**
සහකාර කථිකාචාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
M. A in Buddhist Studies (Kelaniya), B. A. (Hons) Buddhist Philosophy (J'pura).

24. **කැලේගම ජිනරතන හිමි**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය.
M.Sc in Archaeology, (PGIA) (Kelaniya), B. A (Special) in Archaeology (J'pura), PGD in Archaeology, (PGIA) (Kelaniya)

25. **පුරාවිද්‍යා මහාචාර්ය, ප්‍රශාන්ත බී. මණ්ඩාවල**
පීඨාධිපති, මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා පීඨය, නාගානන්ද ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ අධ්‍යයන ආයතනය, වරලත් ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පී/පුරාවිද්‍යාඥ, හිටපු අධ්‍යක්ෂ, පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව.
M.Sc. in Architecture (Moratuwa) B.Sc. in Built Environment (Moratuwa) PGD in Urban Revitalization and Heritage (Netherlands), Certificate in Tourism Management and Development (Singapore), Certificate in the Conservation of Architectural Monuments and Sites (Italy), Certificate in the Conservation of Wooden Technology (Norway), Certificate in the Conservation of Stone (Italy)

26. **විශ්‍රාමික මහාචාර්ය, සසංක පෙරේරා**
Ph.D., M.A. in Social Anthropology (California).

27. **ගිනිකටුවැවේ විපුල හිමි**
කථිකාචාර්ය, සිංහල අධ්‍යයනාංශය, රුහුණු විශ්වවිද්‍යාලය.
Royal Pandit (O. S. S), BA (Hons) (Perad'ya), MA (Kelaniya), M. Phil. (Perad'ya).

28. **සූරියවැව විජයවිමල හිමි**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, පාලි හා බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.

29. **Prof. G. A. Somarathne**
Senior Lecturer, University of Hong Kong.
PhD (Northwestern), M.A. (Northwestern), B.A. (Kelaniya).

30. **Prof. P. R. Wasantha Priyadarshana**
Profeser, Department of Buddhist Culture, PGIPBS, Academic Consaltant, Faculty of Buddhist Studies, NIIBS.
PhD (PGIPBS), M.A. in Buddhist Studies (Kelaniya), B. A. (Special) in Buddhist Culture(Kelaniya), PGD in Educational and Career Counselling (Colombo), Dip. in Buddhism.

31. **Ven. Hunnasgiriye Padumarathana Thero**
Assistant Lecturer, Department of Pali and Buddhist Studies, University of Ruhuna.
M.A in Pali (BPU), B.A (Hons) Pali (J'pura)

32. **O. A. Samantha Opanayake**
Lecturer, Department of Buddhist Studies, NIIBS.
M.A, PGDE (TESL-Col), PGD in Linguistics, B.A (Hons) (BPU)

33. **Bhikkhuni Kundasale Subhagya**
M.Phil. (Perad'ya), B.A. (Hons), Dip. In English, Dip. In I.T, Dip. In Psychology

34. **R. P. C. H. Perera**
Temporary Lecturer, Department of Philosophy & Psychology, University of Sri Jayewardenepura.
MA in Philosophy (Perad'ya), M.A. (Hons.) in Philosophy (Perad'ya)

35. **M. I. H. Madurapperuma**
Lecturer (Probationary), School of ICT, NIIBS
BICT (Hons), (SEUSL)

36. **G. A. H. J. Perera**
Project Coordinator cum Temporary Instructor, School of ICT, NIIBS
BSc in Applied Mathematics and Computing (Jaffna)

37. **Dr. Nayana Suraweera**
Senior Lecturer, Department of Mass Media, Sri Palee Campus, University of Colombo
PhD, B. A. (Special) in Mass Communication (Kalaniya), MSSc. in Mass Communication (Kelaniya), MA in Communication and Journalism (India), MA in Buddhist Counseling (Kelaniya), PD in Archaeology (Kelaniya).

38. **Prof. Rangamini Werawatta**
Director, School of ICT, (NIIBS).
PhD in Information Technology (CCSU) (India), DBA (Reading) (AeU) (Malaysia), MDS (Colombo), BSc in Information Technology (SLIIT), Dip. in Computer Programming (Technical Engineering College of Sri Lanka)

39. **H. G. Chamika Hulangamuwa**
Lecturer, School of ICT, NIIBS.
BSc IT (J'pura), MSc IT (Moratuwa)

40. **K. P. D. S. L. Kodagoda**
Lecturer, School of ICT, NIIBS.
BPA (Hons) in Multimedia (UVPA), MISM (Colombo)

41. **P. T. N. Devindi**
Lecturer, School ICT, NIIBS.
BSc (Kelaniya), MSc in Applied Statistics (Kelaniya)

42. **Ven. Walasmulle Bhaddiya Thero**
Senior Lecturer, Department of Pali & Buddhist, University of Kelaniya.
B.A(Hons) (BPU), M.A (Kelaniya), M.A.B.C (PGIPBS), PGDC (Col'mbo), A.A.L (Reading) (SLLC)

පටුන

- ශ්‍රී ලංකා අග්‍රාමාත්‍යතුමියගේ සුභාසිංසන පණිවිඩය vii
- සංස්කාරක සටහන ix
- චන්දිම-යති විභාතු ! xi
- CANDIMA-YATI VIBHĀTU! xiii
- ලේඛක නාමාවලිය xv

අපදාන
ලෝකාර්ථචර්යානුයෝගී ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමි 01
අසංග තිලකරත්න

ශාස්ත්‍රීය ලේඛනාවලිය

01. **අමරණීයත්වය පිළිබඳ බෞද්ධ සංකල්පය** 13
ඩෙන්සිල් සේනාධීර

02. **බුදුසමය හා අපෝහවාදය** 22
පිටිගල විජිත හිමි

03. **භාෂා සාහිත්‍යාධ්‍යයනයෙහි ලා පාලි භාෂා සාහිත්‍යයට හිමි ප්‍රමුඛත්වය පිළිබඳ විමසුමක්** 40
ඇහැලේපොල මහින්ද හිමි

04. **භවාන්තරප්‍රාප්තිය සහ සිත පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්** 51
ඇත්කඳුරේ සුමනසාර හිමි

05. **බුද්ධභාෂිතය රැගෙන පැමිණි භාණක පරම්පරාවෝ : හැඳින්වීමක්** 61
විතාරන්දෙණියේ චන්දසිරි හිමි

06. **අනෙකා හෝ අනාගාමිකයා පිළිබඳ බුදුදහමේ සහ හින්දු ආගමේ ප්‍රවේශයන්** 74
උණපාන පේමානන්ද හිමි

07. දෙවියන්ට ගැසීම: දේව වන්දනයේ වෛකල්පික අවස්ථාවක් පිළිබඳ ප්‍රත්‍යයක අධ්‍යයනයක් 83
සංජීවනී රූපසිංහ

08. වර්තමාන කාන්තා වෘත්තිකයන් මුහුණදෙන පොදු අභියෝග පිළිබඳ බෞද්ධ දෘෂ්ටිකෝණය 98
ඉරෝමී ආරියරත්න

09. අන්තවාද ප්‍රහාණයෙහිලා මාධ්‍යමික දර්ශනයේ ස්ථාවරය උපයෝගී කරගත හැකි ආකාරය: විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්. 110
අඟලගමුවේ අස්සජි හිමි

10. වචන භාවිතය; බෞද්ධ නිර්ණායක පිළිබඳ විමර්ශනයක් 126
පනාමුරේ චන්දිම හිමි

11. හොඳ-නරක විනිශ්චයෙහිලා භාවිත බෞද්ධ සදාචාර නිර්ණායක 135
රොටුඹ ධම්මසිරි හිමි

12. පාලි සතක කාව්‍ය ලක්ෂණ උද්ධරණය : සංස්කෘත සාහිත්‍යය මඟින් පාලි කාව්‍ය සාහිත්‍යය මත කරනු ලබන බලපෑම 144
පැලවත්තේ රතනසිරි හිමි

13. විපල්ලාස සංකල්පය පිළිබඳ බෞද්ධ විවරණය: ඥාන විභාගාත්මක අධ්‍යයනයක් 158
දිල්ශාන් මනෝජ් රාජපක්ෂ

14. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සහ බුදුදහම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් 171
වෙලම්පැලේ රතනසාර හිමි

15. යහපත් දැකීම: ආචාරවිද්‍යාත්මක විමර්ශනයක් 180
කුමාරි මදනායක

16. බෞද්ධ උපදේශන මනෝචිකිත්සා හා **BACP** තුළින් මනෝමූලික රෝගාබාධ සමනය කිරීම පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් 188
කල්‍යාණි රුවන්පතිරණ

17. මූලමධ්‍යමකකාරිකාව රචනයෙහි ලා මුල් බුදුසමයේ දායකත්වය: ශූන්‍යතා සංකල්පය මත කර ඇති බලපෑම 205
නුවන්ති කෞශල්‍යා මදුරප්පෙරුම

18. නවක භාවනායෝගීන් සඳහා අනුදත් පිළිවෙත්: බෞද්ධ මූලාශ්‍රයානුසාරයෙන් කෙරෙන විමර්ශනයක් 218
සම්පත් සුරංග ජයසිංහ

19. මානව සම්පත් කළමනාකරණයෙහි ලා සතිමත් බවෙහි උපයෝගිතාවය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් 230
ජයසේකර කේ. එල්. එස්. ඒ

20. ආඝාත රෝගය නිවාරණය හා කළමනාකරණය සඳහා බෞද්ධ මනෝචිකිත්සාවේ උපයෝගිතාව 241
ඉන්ද්‍රා චන්ද්‍රමාලි

21. තායිලන්ත බෞද්ධ සංස්කෘතිය පිළිබඳ විමසුමක් 249
දිවුලපැලැස්සේ විමලානන්ද හිමි

22. පුද්ගල කායික රෝග සහ බෞද්ධ මූලාශ්‍රයාගත ප්‍රතිකාර ක්‍රම 264
එච්. ජී. එච්. එස්. හද්දැල

23. ඓතිහාසික සුභගිරි පව්ව: පළමුවන භුවනෙකබාහු රාජ්‍ය සමයෙන් පසු ඉතිහාසය 275
කැලේගම ජිනරතන හිමි

24. අනුරාධපුර පුරාණ නගරයේ ජේතවන ස්තූප සංරක්ෂණය 288
ප්‍රශාන්ත බී. මණ්ඩාවල

25. කිත්සිරිමෙවන් රජු සහ පුරාතන ලංකාවේ සංස්කෘතික-දේශපාලනික බල ප්‍රක්ෂේපණය: නිහඬ අතීතයක් බුද්ධිමය කරළියට ගෙන ඒම සහ සමාජ පර්යේෂණ මූලාශ්‍ර පිළිබඳ නොවිසඳුණු ගැටළු 324
සසංක පෙරේරා

26. සමාජ විෂයක අක්ෂර වින්‍යාසයේ කාර්ය 332
ගිනිකටුවැවේ විපුල හිමි

27. මනෝරෝග සඳහා ඖෂධ ප්‍රතිකාර භාවිතය පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විමර්ශනයක් 343
සූරියවැව විජයවිමල හිමි

28. **Reading the Dhammapada Through Discourse Analysis** 347
G. A. Somaratne

29. **Triune Suffering: An Early Buddhist Psychological Overview** 360
P.R. Wasantha Priyadarshana

30. **Origin and Development of Burmese Pali Literature** 373
Hunnasgiriye Padumarathana

31. **Buddhist View on Origins of Universe vis-à-vis Oscillatory Universe Theory** 385
O.A. Samantha Lal Opanayake

32. **How female one can be fully ordained? (Critical analysis on Theravada Bhikkhuni lineage)** 395
Bhikkhuni Kundasale Subhagya

404

33. **Hegel's Philosophical Legacy and its influence on the origination of Contemporary Continental Philosophy**
R.P.C.H. Perera

34. **Effectiveness of Digital Tools in Sanskrit Education: Analyzing the impact of digital tools on learning outcomes and student engagement in Sanskrit education** 415
H. G. Chamika | K. P. D. S. L. Kodagoda | P. T. N. Devindi | R. Werawattha

35. **The importance of understanding intercultural competence and its contemporary need in a multi-layered global social environment** 434
Nayana Suraweera

36. **Buddhist Teachings in the Digital Age: Reaching the Younger Generation Through Social Media** 443
R. Werawatta | M.I.H. Madurapperuma | G.A.H.J. Perera

37. **Psychological Perspective on Sexual Deviations** 458
Ven Walasmmulle Bhaddiya